

نظرات استدلالی شورای نگهبان

عنوان

اساسنامه سازمان توسعه و عمران دریا و سواحل کشور

شماره مسلسل: ۱۳۹۴۰۱۲۷

تاریخ: ۱۳۹۴/۰۷/۰۵

شناسنامه

عنوان:

نظرات استدلالی شورای نگهبان

اساسنامه سازمان توسعه و عمران دریا و سواحل کشور

استخراج، تنقیح و تدوین:

حسین فاتحی زاده

بازبینی و نظارت علمی:

مصطفی مسعودیان

گروه تدوین نظرات و مبانی آراء شورای نگهبان

شماره مسلسل: ۱۳۹۴۰۱۲۷

تاریخ انتشار: ۱۳۹۴/۷/۵

پژوهشکده شورای نگهبان

فهرست مطالب

۲.....	مقدمه.....
۳.....	درآمد.....
۴.....	اساسنامه سازمان توسعه و عمران دریا و سواحل کشور.....
۴.....	مرحله اول.....
۱۵.....	نظر (مرحله اول) شورای نگهبان.....
۱۶.....	مرحله دوم.....
۱۷.....	نظر (مرحله دوم) شورای نگهبان.....
۱۸.....	مرحله سوم.....
۱۹.....	نظر (نهایی) شورای نگهبان.....

مقدمه

بر اساس اصل (۹۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، کلیه مصوبات مجلس شورای اسلامی به وسیله شورای نگهبان از نظر انطباق با موازین اسلام و قانون اساسی مورد بررسی قرار می‌گیرد و در صورت مغایرت برای تجدیدنظر به مجلس بازگردانده می‌شود. همچنین به موجب اصل (۸۵) قانون اساسی مجلس شورای اسلامی می‌تواند تصویب اساسنامه‌های دولتی را به دولت واگذار کند که در این صورت اساسنامه‌های مصوب دولت می‌بایست به لحاظ انطباق با شرع و قانون اساسی به تأیید شورای نگهبان برسند. علاوه بر این به موجب اصل (۴) قانون اساسی، کلیه قوانین و مقررات مدنی، جزایی، مالی، اقتصادی، اداری، فرهنگی، نظامی، سیاسی و غیر این‌ها باید بر اساس موازین اسلامی باشد. این اصل بر اطلاق یا عموم همه اصول قانون اساسی و قوانین و مقررات دیگر حاکم است و تشخیص این امر بر عهده فقهای شورای نگهبان است. تفسیر قانون اساسی نیز به موجب اصل (۹۸) قانون اساسی بر عهده شورای نگهبان قرار گرفته است.

در راستای اجرای این اصول، کلیه مصوبات مجلس، اساسنامه‌های دولتی و استفساریه‌ها در جلسات شورای نگهبان مورد بررسی فقهی و حقوقی قرار گرفته و نظر نهایی شورا ابلاغ می‌گردد. با عنایت به تأکیدات رهبر معظم انقلاب اسلامی مبنی بر ضرورت اعلام مبانی و استدلالات شورای نگهبان، گروه تدوین پژوهشکده شورای نگهبان، با همکاری اداره تدوین دفتر امور حقوقی شورای نگهبان، اقدام به استخراج استدلالات و مبانی نظری آراء این شورا نموده است. کارشناسان این پژوهشکده، با مطالعه دقیق متن مذاکرات شورای نگهبان - که از سوی معاونت اجرایی ضبط و پیاده‌سازی می‌شود - استدلالات و ظرایف مورد نظر اعضاء را استخراج نموده و با حفظ اصالت، آن‌ها را در قالب یک متن علمی به جامعه حقوقی کشور ارائه می‌نمایند. یقیناً انتشار مبانی اظهارنظرهای شورای نگهبان، موجب آشنایی هرچه بیشتر جامعه علمی و نهادهای تقنینی و اجرایی کشور با فعالیت‌های این شورای حساس و تأثیرگذار شده و همچنین می‌تواند به عنوان متون درسی و پژوهشی در محافل دانشگاهی و حوزوی مورد استفاده قرار گیرد.

درآمد

هیئت وزیران، اساسنامه «سازمان توسعه و عمران دریا و سواحل کشور» را در جلسه مورخ ۱۳۹۱/۷/۳۰ بنا به پیشنهاد وزارت کشور و به استناد بند (ب) ماده (۱۸۷) قانون برنامه پنج ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۹، تصویب کرد. این مصوبه، جهت طی مراحل قانونی مقرر در اصل ۸۵ قانون اساسی طی نامه‌ی شماره ۴۷۸۳۲/۱۵۸۳۲۱ به شورای نگهبان ارسال شد. شورای نگهبان با بررسی این مصوبه در جلسات مورخ ۱۳۹۱/۹/۱ و ۱۳۹۱/۹/۲۲ این اساسنامه را از جهاتی واجد ابهام تشخیص داد و نظر خود در این خصوص را طی نامه‌ی شماره ۹۱/۳۰/۴۸۹۴۳ مورخ ۱۳۹۱/۱۰/۲ به هیئت وزیران اعلام کرد. هیئت وزیران برای رفع ایراد شورای نگهبان، در جلسه‌ی مورخ ۱۳۹۱/۱۱/۱۸، اصلاحاتی در اساسنامه اعمال و آن را طی نامه‌ی شماره ۴۷۸۳۲/۲۳۳۱۱۹ مورخ ۱۳۹۱/۱۱/۲۸ برای اظهار نظر مجدد به شورای نگهبان ارسال کرد. بررسی این مصوبه در دستور کار جلسه‌ی مورخ ۱۳۹۱/۱۲/۹ شورای نگهبان قرار گرفت که پس از بحث و بررسی، به رغم اصلاح به عمل آمده، اعضای شورا ابهام سابق را کماکان به قوت خود باقی دانستند و این مصوبه را برای رفع ابهام به هیئت وزیران برگشت دادند. نظر شورای نگهبان در این خصوص، طی نامه‌ی شماره ۹۱/۳۰/۴۹۶۹۲ مورخ ۱۳۹۱/۱۲/۱۹ به هیئت وزیران اعلام شد. هیئت وزیران برای رفع ایراد شورای نگهبان با تشکیل جلسه در ۱۳۹۲/۲/۲۲ مجدداً اصلاحات لازم را در اساسنامه اعمال و مصوبه‌ی اصلاحی را طی نامه‌ی شماره ۴۷۸۳۲/۵۲۷۷۲ مورخ ۱۳۹۲/۳/۵ برای بررسی به شورای نگهبان ارسال کرد. پس از وصول مصوبه به شورای نگهبان، این شورا در جلسه ۱۳۹۲/۳/۲۹ پس از بررسی مصوبه، ایراد پیشین را برطرف شده دانست و نظر خود مبنی بر مغایرت نداشتن مفاد این اساسنامه با موازین شرع و قانون اساسی را طی نامه‌ی شماره ۹۲/۳۰/۵۱۰۴۶ مورخ ۱۳۹۲/۳/۲۹ به هیئت وزیران اعلام کرد.

اساسنامه سازمان توسعه و عمران دریا و سواحل کشور

مرحله اول

تاریخ مصوبه هیئت وزیران: ۱۳۹۱/۷/۳۰

تاریخ بررسی در شورای نگهبان: ۱۳۹۱/۹/۱ و ۱۳۹۱/۹/۲۲

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۹۱/۷/۳۰ بنا به پیشنهاد شماره ۱۷۵۸۲۸/۱/۶/۶۱ مورخ ۱۳۹۰/۱۱/۱۵ وزارت کشور و به استناد بند (ب) ماده (۱۸۷) قانون برنامه پنج ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران^(۱) - مصوب ۱۳۸۹ - اساسنامه سازمان توسعه و عمران دریا و سواحل کشور را به شرح زیر تصویب نمود:

اساسنامه سازمان توسعه و عمران دریا و سواحل کشور

فصل اول: کلیات و تعاریف

ماده ۱- در این اساسنامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح

مربوط به کار می‌روند:

الف- حریم: ...

ب- اراضی ساحلی: پهنه‌ای با عرض مشخص از اراضی مجاور دریاها، دریاچه‌ها و خلیج فارس و یا خلیج که حداقل از یک سو به کنار دریا یا دریاچه یا خلیج متصل باشد.

پ- مناطق ساحلی: بخشی از خشکی و آب‌های ساحلی که مطابق قانون اراضی مستحدث و ساحلی - مصوب ۱۳۵۴ - به‌عنوان اراضی ساحلی شناخته شده‌اند و برای بهره‌برداری پایدار از طرح‌های بهسازی و شنا استفاده می‌شوند.

۱. بند (ب) ماده (۱۸۷) قانون برنامه پنج ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۱۵: «ماده ۱۸۷ - ...»

ب- دولت موظف است نسبت به تشکیل سازمان توسعه و عمران دریا و سواحل جهت مطالعه و اجرای طرح‌های بهسازی و شنا زیر نظر وزارت کشور به عنوان متولی اصلی ساماندهی سواحل و طرح‌های شنا در سال اول برنامه اقدام نماید. اساسنامه سازمان مذکور به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.»

ت - ...

الف - دیدگاه مغایرت

- اگرچه بند (ب) ماده (۱) اساسنامه در مقام بیان تعریف «اراضی ساحلی» است، لیکن از آنجا که این تعریف بدون لحاظ اینکه این اراضی ملک شخصی افراد است یا خیر، انجام گرفته و بر مبنای اینکه در مواد بعدی این مصوبه امر به آزادسازی حریم، حتی در ملک شخصی افراد شده است، لذا این بند خلاف موازین شرع است.

- قانون اراضی مستحدث و ساحلی مصوب ۱۳۵۴/۴/۲۹ در زمان طاغوت تصویب شده و برخی از احکام آن از جمله ماده (۲)^(۱) که عرض اراضی ساحلی را برای آب‌ها و دریاهاى مختلف کشور، مشخص نموده و ماده (۳)^(۲) آن، که همه‌ی این اراضی، حتی اراضی متعلق به اشخاص را متعلق به دولت دانسته، مغایر با موازین شرع است. بر این اساس، اگرچه بند (پ) ماده (۱) این اساسنامه، در مقام بیان تعریف «مناطق

۱. ماده (۲) قانون اراضی مستحدث و ساحلی مصوب ۱۳۵۴/۴/۲۹: «ماده ۲- عرض اراضی ساحلی و مستحدث و حریم منابع مندرج در این قانون به شرح زیر تعیین می‌شود:

الف- عرض اراضی مستحدث دریای خزر خط ترازى است به ارتفاع یکصد و پنجاه سانتی‌متر از سطح آب در آخرین نقطه پیشرفت آب دریا در سال ۱۳۴۲، ولی در نقاطی که این خط به جاده سراسری عمومی ساحلی فعلی برخورد می‌کند حد اراضی مستحدث جاده مزبور است.

ب- عرض اراضی ساحلی خلیج فارس و دریای عمان دو کیلومتر از آخرین حد پیشرفت آب دریا بالاترین نقطه مد خواهد بود.

ج- عرض اراضی ساحلی دریاچه رضاییه یک هزار متر از آخرین حد پیشرفت آب در سال ۱۳۵۳ می‌باشد، لجن‌زارهای متصل به این عرض و نمک‌زارها تا آخرین حد آنها جزو اراضی ساحلی مزبور محسوب است.

د- عرض حریم دریای خزر شصت متر از آخرین نقطه پیشرفتگی آب در سال ۱۳۴۲ و عرض حریم دریاچه رضاییه شصت متر از آخرین نقطه پیشرفتگی آب در سال ۱۳۵۳ و عرض حریم خلیج فارس و دریای عمان شصت متر از آخرین نقطه مد می‌باشد.

تبصره ۱- ...»

۲. ماده (۳) قانون اراضی مستحدث و ساحلی مصوب ۱۳۵۴/۴/۲۹: «ماده ۳- کلیه اراضی مستحدث کشور متعلق به دولت است و اشخاص حق تقاضای ثبت آنها را ندارند و در صورتی که نسبت به اراضی مذکور درخواست ثبت شده باشد، آن درخواست باطل و ادارات ثبت محل مکلفند تقاضای ثبت اراضی مزبور را از وزارت کشاورزی و منابع طبیعی یا سایر سازمان‌های دولتی که در آنها تصرفاتی دارند، با تأیید وزارت کشاورزی و منابع طبیعی بپذیرند.»

ساحلی» است، لیکن با عنایت به عبارت «با رعایت قوانین و مقررات مربوطه» مذکور در صدر ماده (۵) اساسنامه^(۱) و نیز استناد و ارجاع این بند به قانون مذکور که دارای احکام متعدد خلاف شرع است،^(۲) بند مزبور نیز به تبع مغایر با موازین شرع است.

۱. ماده (۵) اساسنامه سازمان توسعه و عمران دریا و سواحل کشور: «ماده ۵- وظایف و اختیارات سازمان با رعایت قوانین و مقررات مربوطه، به شرح زیر تعیین می‌شود:

۱- «...»

۲. گفتنی است مجمع مشورتی فقهی شورای نگهبان، نظر کارشناسی خویش در خصوص قانون اراضی مستحدث و ساحلی مصوب ۱۳۵۴/۴/۲۹ را طی نامه‌های شماره ۹۱/ف/۵۶۲ مورخ ۹۱/۹/۱۴ و ۹۱/ف/۱۵۶۵ مورخ ۱۳۹۱/۹/۲۱ به شرح زیر برای شورای نگهبان ارسال کرده است که طی آن، مواد متعددی از این قانون، مغایر با موازین شرع ارزیابی شده است. هر چند نظرات این مجمع، لزوماً نظرات فقهی فقهای شورای نگهبان محسوب نمی‌شود، لیکن در اینجا برای آگاهی خوانندگان، متن این نظر به استحضار می‌رسد: «۱- در تبصره (۱) ماده (۲)، اطلاق نصب علائم شامل نصب علائم در اراضی که ملک شرعی دیگران می‌باشد نیز می‌گردد و نصب علائم در این اراضی بدون اجازه مردم تصرف در ملک دیگران بدون اجازه آنان بوده خلاف شرع می‌باشد.

۲- عموم تبصره (۲) ماده (۲) نیز مبنیاً بر ایراد مذکور در تبصره (۱) ایراد دارد.

۳- در ماده (۳) اطلاق تعلق اراضی مستحدث به دولت نسبت به اراضی که قبل از تاریخ تصویب و تنفیذ اصل ۴۵ قانون اساسی ملک شرعی مردم شده است - مانند احیای اراضی یا خریدن و یا به ارث رسیدن از شخص محیی - خلاف شرع می‌باشد. نعم؛ در زمان تشکیل حکومت اسلامی و بر اساس اصل ۴۵ قانون اساسی، دولت اسلامی مالک این اراضی می‌باشد و تصرف و احیای اراضی بدون اجازه دولت و حکومت اسلامی جایز نمی‌باشد.

البته طبق نقل، نخست‌وزیر وقت در اواسط دهه شصت بخشنامه‌ای را صادر نموده که بر اساس آن «افرادی که تا آن تاریخ - ولو بعد از زمان تصویب قانون اساسی - دست به احیای اراضی زده‌اند، مالک آن می‌باشند و بعد از این تاریخ بدون اجازه دولت نمی‌توانند در اراضی تصرف نمایند.» و لذا باید تحقیق شود که آیا بخشنامه مذکور بر اساس اذن و اعمال ولایت رهبر کبیر انقلاب حضرت امام خمینی (علیه‌الرحمه) بوده است تا نافذ باشد یا خیر.

۴- اطلاق استثنای مذکور در تبصره (۱) ماده (۳) خلاف شرع دانسته شد؛ زیرا اطلاق مذکور مستلزم حکم ملکیت اراضی می‌گردد که صرفاً ملکیت آن در دفتر املاک به ثبت رسیده باشد ولی احیایی که موجب ملکیت شرعی گردد نسبت به آن انجام نشده باشد؛ درحالی‌که صرف ثبت در دفاتر مزبور موجب ملکیت نیست.

۵- ایراد مذکور در اصل ماده (۳) به تبصره بند (۹) ماده یک قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع مذکور در تبصره (۲) ماده (۳) نیز وارد است و خلاف نظر حضرت امام خمینی (علیه‌الرحمه) در جلد دوم تحریرالوسیله، کتاب احیاءالموات، صفحه ۱۷۸، مسئله ۱۱ و ۱۲ و خلاف نظر حضرت آیت‌الله خوبی (علیه‌الرحمه) در مسئله ۷۱۷ منهاج‌الصالحین می‌باشد.

→

۶- ایراد مذکور در اصل ماده (۳) نسبت به ملکیت دولت - نسبت به اراضی ساحلی مورد اشاره که در دفتر املاک به ثبت نرسیده است- در ماده (۴) نیز جاری است. همچنین عدم حق تقاضای ثبت - مذکور در این ماده- و بطلان تقاضای ثبت نسبت به اراضی که احیاء شده‌اند دارای ایراد می‌باشد.

۷- در بند (الف) تبصره (۱) ماده (۴) اطلاق حق ثبت داشتن اراضی مذکور در مستثنی نسبت به اراضی که تحت تصرف شخص بوده ولی احیاء نشده و موات می‌باشد، خلاف شرع می‌باشد. البته نظر بعضی از اعضا این بود که مراد حق ثبت داشتن بر اساس قوانین و مقررات از جمله مقررات شرع اقدس می‌باشد.

۸- در بند (ج) تبصره (۱) ماده (۴) تعقیب حق ثبت محاط ساختمان‌ها در اراضی مذکور در این بند به اراضی که مساحت آن از ۳۰۰۰ متر بیشتر نباشد، خلاف شرع دانسته شد؛ زیرا در فرضی که محاط جزء اعیان شخصی می‌باشد، فرقی بین اراضی کمتر یا بیشتر نمی‌باشد.

۹- چون قانون اراضی مستحدث، اعتبار و وجهت شرعی ندارد، تبصره (۲) ماده (۴) نمی‌تواند اختیاری را بر عهده سازمان جنگل‌ها و مراتع بگذارد.

۱۰- در ماده (۵) مجرد مورد نیاز بودن اراضی مورد اشاره برای طرح‌های عمومی - ولو اینکه نیاز مبرم و ضروری نباشد- موجب جواز تصرف در اراضی مردم که شرعاً ملک ایشان می‌باشد، نمی‌گردد و لذا تصرف مذکور خلاف شرع می‌باشد. همچنین حکم به اعطای زمین به صورت پابه‌پا به مساحت مساوی نسبت به مازاد بر هزار مترمربع خلاف شرع می‌باشد؛ زیرا زمین‌های مذکور قیمی بوده و باید قیمت آنها پرداخت گردد و بر فرض اعطای زمین، زمینی باید اعطا شود که از نظر قیمت، معادل قیمت زمین افراد باشد.

۱۱- در ماده (۶) در فرضی که عرصه، اعیان و محوطه‌های ساختمانی متعلق به دولت نبوده و ملک اشخاص باشد، فروختن این موارد به اشخاص و یا اجازه دادن به ایشان شرعاً ایراد دارد. این ایراد نسبت به فقرات و موارد مختلف مذکور در تبصره (۱) ماده (۶) نیز جاری است.

۱۲- بر اساس نظر حضرت امام خمینی (علیه‌الرحمه) در تحریرالوسیله، مسکن‌گزینی نوعی احیاء بوده و موجب ملکیت می‌گردد. بنابراین، استثناء چپر، آلونک و کپر در تبصره (۲) ماده (۶) که در آن نوعی احیاء به سبب مسکن‌گزینی می‌باشد، خلاف شرع می‌باشد. همچنین استثناء دیوارکشی و ایجاد حصار و نصب سیم‌خاردار باعث از بین بردن حق تحجیر گردیده و دارای اشکال می‌باشد. همچنین اگر منظور از قطعی بودن تشخیص وزارت کشاورزی و منابع طبیعی آن است که شخص حق اعتراض و دادخواهی به قوه قضائیه را نیز ندارد، این مطلب خلاف شرع و خلاف اطلاق اصل ۳۴ قانون اساسی است.

۱۳- اشکال مذکور در اصل ماده (۳) به ذیل ماده (۷) - استفاده از حریم مزبور برای ایجاد تأسیسات ضروری دولتی ...- و تبصره آن وارد است و لذا اطلاق آنها خلاف شرع می‌باشد.

۱۴- در ماده (۸) دریافت حق‌الارض از متصرفین در فرضی که متصرفین مالک شرعی آنان باشند (توسط احیاء قبل از تصویب قانون اساسی یا قبل از زمانی که در بخشنامه دولت تعیین شده و یا به ارث رسیدن یا خریدن از محیی مثلاً) خلاف شرع می‌باشد. این ایراد در مبدأ محاسبه و مطالبه

←

- در مواردی که یقین وجود دارد که فردی قبل از پیروزی انقلاب، زمینی را در ساحل دریا احیا کرده و مطابق موازین شرعی، مالک آن شده است، نمی‌توان پس از انقلاب، اراضی احیا شده مذکور را باز پس گرفت. در سوابق نظرات شورای نگهبان در سال ۱۳۶۵ نیز چنین آمده است که در صورتی که اراضی طبق موازین شرعی احیا شده باشد، احیاکننده مالک اراضی است.^(۱) بر این اساس، از آنجا که اطلاق بند (پ)

→

حق‌الارض نیز جاری است. همچنین حکم به خلع ید و قطع بنای اشخاص در فرضی که اشخاص شرعاً مالک بنا می‌باشند، خلاف شرع می‌باشد.

۱۵- ماده (۹) مبنیاً بر ایراد مذکور در ماده (۳)، دولت در بعضی موارد مالک این اراضی نمی‌باشد تا حق فروش و یا اجاره دادن آن را داشته باشد و لذا اطلاق آن خلاف شرع دانسته شد. همچنین تعیین ضوابط و شرایط فروش و اجاره و ... بدون رعایت موازین شرعی خلاف شرع می‌باشد. علاوه بر این، تعیین ضوابط و شرایط مذکور مستلزم قانون‌گذاری بوده و لذا خلاف اصل ۸۵ قانون اساسی می‌باشد.

۱۶- در ماده (۱۰) وجهی برای ضروری دانستن تصرف و یا تخریب املاک مردم در ایجاد راه‌های فرعی به حدود فاصله شش کیلومتر (بیشتر از شش کیلومتر نبودن) نمی‌باشد و چه بسا ضرورت به ایجاد راه‌های فرعی در فاصله بیش از شش کیلومتر نیز تحقق یابد و لذا اطلاق آن خلاف شرع می‌باشد. همچنین با توجه به اینکه تصرف در املاک شرعی مردم بدون رضایت ایشان جایز نمی‌باشد، لازم است قوانین و مقررات مربوط (مذکور در ذیل ماده ۱۰) دیده شود تا خلاف شرع نباشد و فقط قوانین و مقرراتی مورد تأیید است که به تصویب مجلس شورای اسلامی و تأیید شورای نگهبان رسیده باشد.

۱۷- اطلاق ماده (۱۱) نسبت به قبل از زمان تصویب قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و یا قبل از رسیدن زمانی که در بخشنامه دولت ذکر شده است، خلاف شرع می‌باشد.

۱۸- در ماده (۱۲) عدم ذکر وجود شرایط حداقلی معتبره که شرعاً در هیئت رسیدگی‌کننده به اعتراضات معتبر است، خلاف شرع می‌باشد. همچنین قطعی بودن تصمیمات اکثریت هیئت مذکور به طوری که حق اعتراض باقی نماند، خلاف شرع و اصل ۳۴ قانون اساسی دانسته شد.

۱۹- در خصوص ماده (۱۴) لازم است آیین‌نامه اجرایی این قانون که چه بسا در آن نوعی قانون‌گذاری نیز شده باشد (با توجه به ذیل ماده ۹) ملاحظه شود تا علاوه بر موارد خلاف شرع مشترک بین آیین‌نامه و اصل قانون، موارد خلاف شرع دیگری در آن وجود نداشته باشد.»

۱. نظر شماره ۶۵۱۱ مورخ ۱۳۶۵/۵/۱۳ شورای نگهبان در خصوص طرح قانونی جنگل‌ها و مراتع قانونی کشور مصوب ۱۳۶۵/۴/۲۲: «... اطلاق تبصره (۱) ماده (۲) نسبت به زمین‌هایی که آباد و احیاء شده است، مغایر با موازین شرع است. علاوه بر این، اطلاق تبصره (۲) بند (۲) ماده (۳) نسبت به زمین‌هایی که احیاء شده و در تصرف مالکانه اشخاص باشد، مغایر با موازین شرع است.

نسبت به تبصره (۴) ماده (۳۴) نظر به این که اراضی تبدیل شده به باغ و زراعت و تأسیسات عام‌المنفعه در صورتی که طبق موازین شرعی احیاء شده باشد ملک احیاءکننده است و الزام آن‌ها به عمل مقررات

←

ماده (۱)، شامل اراضی که ملک مردم بوده و بدون رضایتشان از آنان گرفته شده است نیز می‌شود، بند مذکور مغایر با موازین شرع است.

- این اساسنامه مربوط به تفریح‌گاه‌های اطراف دریا و سواحل است، لیکن هیچ-کدام از مواد آن به رعایت موازین شرعی و شئون اخلاقی در این تفریح‌گاه‌ها مقید نشده است. بنابراین، مصوبه‌ی مزبور از حیث عدم تقیید به رعایت موازین شرعی، خلاف شرع است.

- عبارت «برای بهره‌برداری پایدار» مذکور در بند (پ)، لزوماً به معنای بهره‌برداری از اراضی عمران و آباد نشده نیست، بلکه اطلاق آن شامل اراضی آباد شده نیز می‌شود؛ بر این اساس، دولت می‌تواند طبق بند (پ)، این اراضی احیاشده را «برای بهره‌برداری پایدار»، تصرف کند؛ در حالی که از نظر شرعی، تصرف در این اراضی که طبق موازین شرعی احیا شده است، صحیح نیست. از این رو، اطلاق این بند مغایر با موازین شرع است.

- «قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی موضوع اجرای ماده (۵۶) قانون جنگل‌ها مصوب ۱۳۶۷»^(۱) به قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع کشور مصوب ۱۳۴۶ اشاره دارد و ارتباط موضوعی با قانون اراضی مستحدث و ساحلی مصوب

→

خاص جایز نیست و نظر به اینکه معیارهایی که در این تبصره مقرر شده دخالت در احیاء شرعی ندارد، تبصره مذکور مغایر با موازین شرعی است و خلع ید از متصرفین بدون مراجعه به دادگاه جایز نیست و این نظر نیز عیناً نسبت به اراضی منطقه شمال جاری است و بر این اساس تبصره (۱) ماده (۲) نیز باید اصلاح شود.

۱. قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی موضوع اجرای ماده (۵۶) قانون جنگل‌ها و مراتع مصوب ۱۳۶۷/۶/۲۲:

«ماده واحده - ...

تبصره ۴- دولت موظف است توسط دستگاه‌های ذی‌ربط نسبت به خلع ید از اراضی متصرفی بعد از اعلام مورخ ۱۳۶۵/۱۲/۱۶ دولت جمهوری اسلامی اقدام لازم را به عمل آورد.

تبصره ۵ - از تاریخ تصویب این ماده واحده، کلیه قوانین و مقررات و آیین‌نامه‌های مغایر با این قانون لغو و تنها مرجع رسیدگی به شکایات مربوط به اجرای ماده (۵۶) قانون جنگل‌ها و مراتع و اصلاحیه‌های آن هیئت موضوع این قانون خواهد بود.

تبصره ۶- ...»

۱۳۵۴ ندارد؛ لذا نمی‌تواند آن را نسخ و لغو کند، مگر آنکه مواردی را موضوعاً شامل شود که در این صورت تنها نسبت به آن موارد، نسخ صورت می‌گیرد. حتی اگر نسخ قانون اراضی مستحدث و ساحلی مصوب ۱۳۵۴ توسط قانون مزبور پذیرفته شود، با عنایت به ارجاع این اساسنامه به قانون اراضی مستحدث و ساحلی مصوب ۱۳۵۴ تلویحاً قانون مذکور احیا شده و معتبر دانسته شده است. بنابراین، از آنجا که این قانون دارای احکام خلاف شرع متعدد است، ارجاع و استناد بند (پ) ماده (۱) این اساسنامه به آن مغایر با موازین شرع است.

ب- دیدگاه عدم مغایرت

- بند (پ) ماده (۱) اساسنامه صرفاً تعریف مناطق ساحلی را از قانون اراضی مستحدث و ساحلی مصوب ۱۳۵۴ گرفته است و استنادی به احکام آن قانون ندارد؛ از این رو، اگرچه برخی از احکام مقرر در این قانون، خلاف شرع است، لیکن به دلیل عدم استناد بند مزبور به آن احکام، نمی‌توان این بند را مغایر با موازین شرع دانست.

- مستفاد از عبارت «اراضی ساحلی برای بهره‌برداری پایدار از طرح‌های بهسازی و شنا استفاده می‌شوند» در بند (پ)، آن است که بهره‌برداری مزبور تنها از اراضی عمران نشده (= احیا نشده) خواهد بود و شامل اراضی احیا شده نمی‌شود؛ به عبارت دیگر، عنوان «بهره‌برداری پایدار» نسبت به کسی که در این اراضی، خانه یا ویلا ساخته و در آنجا ساکن است معنا ندارد؛ زیرا اطلاق «اراضی» به خانه یا ویلا ساخته شده صحیح نیست. بنابراین، از آنجا که اطلاق عبارت فوق‌الذکر شامل اراضی احیا شده نمی‌شود، این بند مغایرتی با موازین شرع ندارد.

- طبق قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی موضوع اجرای ماده (۵۶) قانون جنگل‌ها و مراتع مصوب ۱۳۶۷ تمام تصرفات در زمین‌های موات و احیای آنها تا سال ۱۳۶۵ بلاشکال و مجاز اعلام شده است و از آنجا که تبصره (۵) این قانون بیان می‌دارد: «از تاریخ تصویب این ماده واحده، کلیه قوانین و مقررات و آیین‌نامه‌های مغایر با این قانون لغو و تنها مرجع رسیدگی به شکایات مربوط به اجرای ماده (۵۶) قانون جنگل‌ها و مراتع و اصلاحیه‌های آن، هیئت موضوع این قانون خواهد بود»، قانون اراضی ساحلی و مستحدث مصوب ۱۳۵۴ نیز به عنوان یکی از قوانین و مقررات مغایر، لغو می‌شود. بنابراین، اگرچه قانون اراضی ساحلی و مستحدث مصوب ۱۳۵۴

دارای احکام خلاف شرع متعدد است، لیکن با نسخ و لغو این قانون، ایرادات شرعی آن نیز موضوعاً منتفی خواهد بود.

ج- دیدگاه ابهام

- اگرچه بند (ب) ماده (۱) اساسنامه در مقام بیان تعریف اراضی ساحلی است، لکن از آنجا که این تعریف بدون لحاظ اینکه این اراضی ملک شخصی افراد است یا خیر، انجام گرفته است، مصوبه‌ی مزبور واجد ابهام است؛ چه آنکه اگر منظور از این اراضی، املاک شخصی افراد نیز باشد با توجه به اینکه در مواد بعدی اساسنامه امر به آزادسازی حریم اراضی شده است، بند مذکور مغایر موازین شرع خواهد بود.

- از آنجا که در بند (پ) ماده (۱) این اساسنامه به قانون اراضی مستحدث و ساحلی مصوب ۱۳۵۴، ارجاع شده است و مشخص نیست احکام این قانون شامل اراضی که اشخاص قبل از پیروزی انقلاب اسلامی شرعاً مالک بوده و یا با احیا، مالک شده‌اند و نیز املاکی که با توجه به تبصره (۴) ماده واحده قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی موضوع اجرای ماده (۵۶) قانون جنگل‌ها و مراتع مصوب ۱۳۶۷ مالک شده‌اند نیز می‌شود یا خیر، اساسنامه‌ی مزبور دارای ابهام است.

د- تصمیم شورا

- از آنجا که در اساسنامه به قانون اراضی مستحدث و ساحلی مصوب ۱۳۵۴، ارجاع گردیده است و مشخص نمی‌باشد که احکام این قانون شامل اراضی که اشخاص قبل از پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی شرعاً مالک بوده و یا با احیاء، مالک گردیده‌اند و نیز املاکی که با توجه به اذن دولت جمهوری اسلامی ایران در تاریخ ۱۳۶۵/۱۲/۱۶، مذکور در تبصره (۴) ماده واحده قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی موضوع اجرای ماده (۵۶) قانون جنگل‌ها و مراتع مصوب ۱۳۶۷، مالک شده‌اند می‌گردد یا خیر، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام، اظهارنظر خواهد شد.

ماده ۳- سازمان دارای شخصیت حقوقی و اداری مستقل می‌باشد و به عنوان یک مؤسسه دولتی طبق مقررات این اساسنامه و سایر قوانین و مقررات مربوطه اداره می‌شود.

الف - دیدگاه مغایرت

- از آنجا که عبارت «قوانین و مقررات مربوطه» مندرج در ماده (۳)، شامل قوانین مصوب قبل از انقلاب، از جمله قانون اراضی مستحدث و ساحلی مصوب ۱۳۵۴ نیز می‌شود و احکام قانون اخیرالذکر در بسیاری از موارد، مغایر موازین شرع است، اطلاق این ماده خلاف شرع است. ضمن آنکه استدلال غلبه‌ی اصل ۴ قانون اساسی بر همه قوانین از جمله قوانین مصوب قبل از انقلاب رافع این اشکال نیست؛ زیرا در این صورت، هر قانون عادی خلاف شرع، به جهت غلبه‌ی مفاد اصل ۴ قانون اساسی بر آن، دیگر مغایر با شرع نیست و نیاز به بررسی ندارد.

ب - دیدگاه عدم مغایرت

- اطلاق عبارت «قوانین و مقررات مربوطه» در ماده (۳)، شامل اصل ۴ قانون اساسی نیز می‌شود. بر این اساس، از آنجا که حکم مقرر در اصل ۴ مبنی بر لزوم شرعی بودن تمامی قوانین و مقررات، شامل قوانین قبل از انقلاب از جمله قانون اراضی مستحدث و ساحلی مصوب ۱۳۵۴ نیز می‌شود و به استناد اصل ۴ احکام خلاف شرع این قانون فاقد اعتبار است، نمی‌توان اطلاق ماده‌ی مزبور را به استناد معتبردانستن قوانین مغایر شرع قبل از انقلاب، مغایر با موازین شرع دانست.

- ماده (۳) تنها در مورد نحوه «اداره» سازمان، رعایت «قوانین و مقررات مربوطه» را لازم دانسته و به هیچ‌وجه ناظر به «ایجاد» آن سازمان طبق آن قوانین نیست. از این-رو، حتی اگر اطلاق عبارت رعایت «قوانین و مقررات مربوطه» در این ماده شامل قوانین مصوب قبل از انقلاب نیز باشد، ایراد شرعی متوجه این ماده نخواهد بود.

- با عنایت به اینکه اطلاق عبارت «قوانین و مقررات مربوطه» در این ماده، منصرف از قوانین مغایر شرع مصوب قبل از انقلاب است و تنها شامل قوانین جاری کشور از جمله قانون ثبت شرکت‌ها است، ماده‌ی مزبور مغایر با موازین شرع نیست.

ج - تصمیم شورا

- ماده مزبور مغایر با موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

- ماده ۵- وظایف و اختیارات سازمان با رعایت قوانین و مقررات مربوطه، به شرح زیر تعیین می‌شود:
- ۱- برنامه‌ریزی برای مطالعه و اجرای طرح‌های لازم به منظور ساماندهی سواحل و طرح‌های بهسازی و شنا؛
 - ۲- بررسی قابلیت‌ها و تنگناهای موجود در امر ساماندهی سواحل و طرح‌های بهسازی و شنا؛
 - ۳- برنامه‌ریزی و ایجاد هماهنگی در امر تحصیل، تملک و آزادسازی کامل حریم و نظارت بر آن؛
 - ۴- تصویب سیاست‌های اجتماعی و فرهنگی ساماندهی سواحل با همکاری دستگاه‌های ذی‌ربط؛
 - ۵- مدیریت ایجاد، تکمیل و توسعه زیرساخت‌ها و تأسیسات ساحلی؛
 - ۶- بررسی مشکلات مناطق ساحلی و سیاست‌گذاری برای ساخت‌وسازها در سواحل با همکاری دستگاه‌های ذی‌ربط؛
 - ۷- حمایت از سرمایه‌گذاری بخش غیردولتی و همچنین طرح‌ها، پروژه‌ها و برنامه‌های مرتبط به منظور ساماندهی سواحل؛
 - ۸- تهیه جدول زمان‌بندی نظارت دستگاه‌های متولی با هماهنگی آنها در محدوده طرح‌های بهسازی و شنا؛
 - ۹- عضویت و مشارکت در سازمان‌ها و مجامع بین‌المللی مرتبط با وظایف سازمان؛
 - ۱۰- برنامه‌ریزی و هماهنگی کاربری اراضی در سواحل جهت ساماندهی طرح‌های بهسازی و شنا.

الف- دیدگاه مغایرت

- از آنجا که در ماده (۵) تعیین وظایف و اختیارات سازمان توسعه و عمران دریا و سواحل کشور منوط به رعایت «قوانین و مقررات مربوطه» شده و اطلاق این قوانین شامل قوانین مصوب قبل از انقلاب، از جمله قانون اراضی مستحدث و ساحلی مصوب ۱۳۵۴ نیز می‌شود و احکام قانون اخیرالذکر در بسیاری از موارد، مغایر موازین شرع است، اطلاق حکم مقرر در این ماده مبنی بر لزوم رعایت قوانین و مقررات

مربوطه حتی قوانین مغایر با شرع، واجد اشکال شرعی است.

- بند (۳) ماده (۵) «برنامه‌ریزی در امر تحصیل، تملک و آزادسازی کامل حریم و نظارت بر آن» را از وظایف سازمان توسعه و عمران دریا و سواحل کشور دانسته است؛ با توجه به اینکه ممکن است امر تحصیل، تملک و آزادسازی کامل حریم، ملک اشخاص را هم شامل شده و در نهایت منجر به تصرف ملک آنها شود، اطلاق بند مزبور، مغایر با موازین شرع است؛ زیرا در شرع مقدس اسلام، مالکیت افراد مورد احترام است.

ب- دیدگاه عدم مغایرت

- اگر صدر ماده (۵)، وظایف و اختیارات سازمان توسعه و عمران دریا و سواحل کشور را مقید به رعایت قانون اراضی مستحدثت و ساحلی مصوب ۱۳۵۴ می‌دانست، در این صورت، از آنجا که احکام قانون اخیرالذکر در بسیاری از موارد، مغایر با موازین شرع است، این ماده نیز دارای اشکال شرعی بود، لیکن چنین قیدی در ماده ذکر نشده است؛ از این رو، نمی‌توان ماده‌ی مزبور را مغایر با موازین شرع دانست.

- اگرچه اطلاق عبارت «قوانین و مقررات مربوطه» در این ماده شامل قانون اراضی مستحدثت و ساحلی مصوب ۱۳۵۴ نیز می‌شود، لیکن از آنجا که قانون مزبور پس از انقلاب اسلامی اصلاح شده، اشکالات شرعی آن نیز برطرف شده است. بنابراین، حکم مقرر در این ماده مبنی بر لزوم رعایت قوانین و مقررات مربوطه مغایر موازین شرعی نیست.

- معنای قید «آزادسازی کامل حریم» در بند (۳) این ماده آن نیست که در این امر به زور متوسل شوند، بلکه خریداری اراضی متعلق به افراد نیز می‌تواند از راه‌های آزادسازی حریم باشد. ضمن آنکه طبق صدر ماده انجام وظایف سازمان منوط به رعایت قوانین و مقررات مربوطه است و طبق قانون نمی‌توان ملک اشخاص را بدون رضایت آنها تصرف کرد. از این رو، بند (۳) این ماده مغایر با موازین شرع نیست.

ج- تصمیم شورا

- ماده مزبور مغایر با موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

ماده ۹- وظایف و اختیارات شورا به شرح زیر تعیین می شود:

الف- تعیین خط مشی و سیاست های کلان سازمان

ب- ...

الف- دیدگاه مغایرت

- اختیارات شورای سیاست گذاری مذکور در ماده (۹) باید تنها در چارچوب قوانین و مقررات ناظر بر فعالیت سازمان توسعه و عمران دریا و سواحل کشور باشد و این شورا نمی تواند خط مشی و سیاست های کلان را برای سازمان تعیین کند؛ در غیر این صورت امکان ورود در مسائلی که مرتبط با سازمان نیست وجود دارد. از این رو، باید در ادامه ی بند (الف) این ماده، عبارت «در چارچوب قوانین و مقررات» اضافه شود.

ب- دیدگاه عدم مغایرت

- بدون تردید اختیارات شورای سیاست گذاری مذکور در ماده (۹) تنها در چارچوب قوانین و مقررات ناظر بر سازمان است؛ از این رو، نیازی به تکرار قید «در چارچوب قوانین و مقررات سازمان» در بند (الف) این ماده نیست.

ج- تصمیم شورا

- ماده مزبور مغایر با موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

نظر (مرحله اول) شورای نگهبان^(۱)

از آنجا که در اساسنامه به قانون اراضی مستحدث و ساحلی مصوب ۱۳۵۴، ارجاع گردیده است و مشخص نمی باشد که احکام این قانون شامل اراضی که اشخاص قبل از پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی شرعاً مالک بوده و یا با احیاء، مالک گردیده اند و نیز املاکی که با توجه به اذن دولت جمهوری اسلامی ایران در تاریخ ۱۳۶۵/۱۲/۱۶، مذکور در تبصره (۴) ماده واحده قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی موضوع اجرای ماده (۵۶) قانون جنگل ها و مراتع مصوب ۱۳۶۷، مالک شده اند می گردد یا خیر، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام، اظهار نظر خواهد شد.

۱. مندرج در نامه ی شماره ۹۱/۳۰/۴۸۹۴۳ مورخ ۱۳۹۱/۱۰/۲ شورای نگهبان، خطاب به معاون اول رئیس جمهور.

مرحله دوم

تاریخ مصوبه هیئت وزیران: ۱۳۹۱/۱۱/۱۸

تاریخ بررسی در شورای نگهبان: ۱۳۹۱/۱۲/۹

اساسنامه سازمان توسعه و عمران دریا و سواحل کشور

فصل اول: کلیات و تعاریف

ماده ۱- در این اساسنامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح

مربوط به کار می‌روند:

الف- حریم: ...

پ- مناطق ساحلی: بخشی از خشکی و آب‌های ساحلی که مطابق قانون اراضی مستحدث و ساحلی - مصوب ۱۳۵۴ - به‌عنوان اراضی ساحلی شناخته شده‌اند و با رعایت حقوق اشخاص برای بهره‌برداری پایدار از طرح‌های بهسازی و شنا استفاده می‌شوند.

ت- ...

الف- دیدگاه مغایرت

- از آنجا که قانون اراضی مستحدث و ساحلی مصوب ۱۳۵۴، در مواردی مانع از استفاده افراد احیاکننده اراضی از ملک خود می‌شود و یا حداقل آن را محدود می‌سازد، اضافه کردن عبارت مبهم «با رعایت حقوق اشخاص» به بند (پ) ماده (۱)، رافع ایراد قبلی شورا مبنی بر شمول احکام این قانون بر اراضی اشخاص که قبل از پیروزی انقلاب شرعاً مالک بوده و یا با احیا، مالک شده‌اند نیست.

- با توجه به اینکه در اساسنامه‌ی مزبور به قانون اراضی مستحدث و ساحلی مصوب ۱۳۵۴ استناد و ارجاع داده شده است و این قانون دارای احکام خلاف شرع متعدد است و در مواردی منجر به تضییع حقوق اشخاص است، لذا مغایرت شرعی این مصوبه همچنان به قوت خود باقی است و اصلاح انجام شده رافع این ایراد شورای نگهبان نیست.

ب- دیدگاه عدم مغایرت

- از آنجا که طبق بند (پ) ماده (۱)، استفاده از اراضی ساحلی برای بهره‌برداری پایدار از طرح‌های بهسازی و شنا منوط به رعایت حقوق اشخاص شده است، ابهام

سابق شورا مبنی بر شمول احکام این قانون بر اراضی اشخاص که قبل از پیروزی انقلاب شرعاً مالک بوده و یا با احیا، مالک شده‌اند بر طرف شده است؛ زیرا طبق این عبارت، اراضی اشخاص که قبل از پیروزی انقلاب شرعاً مالک بوده و یا با احیا، مالک شده‌اند، اراضی مستحدث محسوب نشده و از شمول قانون اراضی مستحدث و ساحلی خارج است.

ج- دیدگاه ابهام

- از آنجا که منظور از عبارت «با رعایت حقوق اشخاص» الحاقی به بند (پ) ماده (۱)، مشخص نیست، بند مزبور دارای ابهام است و ایراد سابق شورا کماکان به قوت خود باقی است.

د- تصمیم شورا

- علی‌رغم اصلاح به عمل آمده، ابهام سابق این شورا کماکان به قوت خود باقی است. همچنین باید منظور از «رعایت حقوق اشخاص» روشن شود، تا اظهار نظر گردد.

نظر (مرحله دوم) شورای نگهبان^(۱)

علی‌رغم اصلاح به عمل آمده، ابهام سابق این شورا کماکان به قوت خود باقی است. همچنین باید منظور از «رعایت حقوق اشخاص» روشن شود، تا اظهار نظر گردد.

۱. مندرج در نامه‌ی شماره ۹۱/۳۰/۴۹۶۹۲ مورخ ۱۳۹۱/۱۲/۱۹ شورای نگهبان، خطاب به معاون اول رئیس‌جمهور.

مرحله سوم

تاریخ مصوبه هیئت وزیران: ۱۳۹۲/۲/۲۲

تاریخ بررسی در شورای نگهبان: ۱۳۹۲/۳/۲۹

اساسنامه سازمان توسعه و عمران دریا و سواحل کشور

فصل اول: کلیات و تعاریف

ماده ۱- در این اساسنامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح

مربوط به کار می‌روند:

الف- حریم: ...

پ- مناطق ساحلی: بخشی از خشکی و آب‌های ساحلی که مطابق قانون اراضی مستحدث و ساحلی - مصوب ۱۳۵۴- به‌عنوان اراضی ساحلی شناخته شده‌اند و با رعایت حقوق اشخاص برای بهره‌برداری پایدار از طرح‌های بهسازی و شنا استفاده می‌شوند.

تبصره- اراضی که اشخاص قبل از پیروزی انقلاب اسلامی شرعاً مالک بوده و یا با احیاء مالک گردیده‌اند و نیز املاکی که با توجه به اذن دولت جمهوری اسلامی ایران در تاریخ ۱۳۶۵/۱۲/۱۶، مذکور در تبصره (۴) ماده واحده قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی موضوع اجرای ماده (۵۶) قانون جنگل‌ها و مراتع - مصوب ۱۳۶۷- مالک شده‌اند، از شمول این بند خارج است.

ت- ساماندهی سواحل: فرایندی که به بهبودی شرایط مناطق ساحلی از نظر هماهنگی میان دستگاه‌های اجرایی، کاربری‌های مختلف و فعالیت‌های انسانی در محدوده طرح‌های بهسازی و شنا در سواحل می‌انجامد.

ث- ...

ج- بهسازی: ارتقای کیفیت محیط از طریق بازسازی ویژگی‌های ساختاری و محیطی، بهبود امکانات (ارتقای کیفی)، توزیع مناسب امکانات (بهبود کمی) و مقابله با هر اقدامی که موجب تخریب طرح‌های بهسازی و شنا می‌شود.

الف - دیدگاه عدم مغایرت

- با توجه به الحاق یک تبصره به بند (پ) ماده (۱) و تصریح بر خروج اراضی اشخاصی که قبل از پیروزی انقلاب اسلامی شرعاً مالک آن بوده و یا با احیا مالک شده‌اند و نیز املاکی که با توجه به اذن دولت جمهوری اسلامی ایران در تاریخ ۱۳۶۵/۱۲/۱۶ مالک شده‌اند، از شمول این بند، ابهام قبلی شورا مبنی بر شمول احکام این قانون بر اراضی اشخاص که قبل از پیروزی انقلاب شرعاً مالک بوده و یا با احیا، مالک شده‌اند رفع شده است.

ب - تصمیم شورا

- مصوبه مزبور، مغایر با موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

نظر (نهایی) شورای نگهبان^(۱)

مصوبه هیئت وزیران در خصوص اساسنامه سازمان توسعه و عمران دریا و سواحل کشور با توجه به اصلاحات به عمل آمده، مغایر با موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

۱. مندرج در نامه‌ی شماره ۹۲/۳۰/۵۱۰۴۶ مورخ ۱۳۹۲/۳/۲۹ شورای نگهبان، خطاب به معاون اول رئیس جمهور.

امام خمینی (ره):

و از شورای محترم نگهبان می‌خواهم و توصیه می‌کنم، چه در نسل حاضر و چه در نسل های آینده که با کمال دقت و قدرت و طایف اسلامی و ملی خود را با نفوذ تحت تاثیر بیچ قدرتی واقع شوند و از قوانین مخالف با شرع مطرود قانون اساسی بدون بیچ ملاحظه ای جلوگیری نمایند.

(صحیفه امام ج ۲۱، ص ۴۲۲)

بزهشکده شورای نگهبان

آدرس: تهران، خیابان شهید سپهبد قرنی،
کوچه شهید دهقانی نیا (خسرو سابق)، پلاک ۱۲
صندوق پستی: ۱۴۶۳ - ۱۳۱۴۵
تلفکس: ۰۲۱ - ۸۸۳۲۵۰۴۵
info@shora-rc.ir
www.shora-rc.ir